

Силабус навчальної дисципліни Педагогіка вищої школи

підготовки магістрів

(назва освітнього ступеня)

191 Архітектура та містобудування

(назва спеціальності)

освітньо-наукової програми

Архітектура та містобудування

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська
Факультет	архітектурний
Кафедра	українознавства, документознавства та інформаційної діяльності
Контакти кафедри	каб. В606 (шостий поверх висотний корпус) Телефон: (056) 756-34-02; внутрішній 4-02 . Email: ukr@pdaba.edu.ua
Викладачі-розробники	Галина Євсєєва, д.н. з держ упр., проф.; Галина Лисенко, к.і.н., доцент
Контакти викладачів	lysenko.halyna@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/PGS/ROZKLADP.HTML#A2
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/09/GRAFIK-konsultatsij-UDID-I-semestr-2022-2023.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Педагогіка вищої школи” належить до циклу загальної підготовки і спрямована на формування у студентів магістратури педагогічних знань, вмінь, а також загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для успішної суспільної і можливої подальшої науково-педагогічної діяльності.

Предметом вивчення педагогіки вищої школи виступає заклад вищої освіти як педагогічна система, педагогічні особливості взаємодії здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників технічного вишу з метою формування гуманітарно-технічної еліти сучасної України.

	Години	Кредити	Семестр
лекції	30	3	III
лабораторні роботи			
практичні заняття			
Самостійна робота, у т.ч:	60		-
підготовка до аудиторних занять	10		
підготовка портфоліо	20		
виконання курсового проекту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	-		-

опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	18		
підготовка до контрольних заходів (тестування)	12		
Форма підсумкового контролю	залік		

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів магістратури педагогічних знань, вмій і компетентностей у контексті сучасних викликів вищої школи.

Завдання вивчення дисципліни – оволодіння студентами педагогічними знаннями, вміннями, формування відповідних компетентностей; розвиток педагогічного мислення, педагогічних здібностей, педагогічної творчості; підготовка студентів-магістрів до майбутньої науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.

Компетентності (відповідно до СВО ПДАБА 191мн-2022):

ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань і мотивів, соціально відповідально та свідомо, реагувати та протидіяти дезінформаційним впливам в умовах «гібридної війни» проти України; розвивати свою медіаграмотність.

ЗК10. Здатність до педагогічної діяльності, організації та здійснення освітнього процесу.

СК13. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, обізнаність в інноваційних методах навчання і викладання фахових дисциплін.

СК17. Здатність до взаємодії з різноманітними аудиторіями в усній, письмовій та графічній формах, у процесі захисту, обговорення, експертної оцінки архітектурних рішень.

Заплановані результати навчання (відповідно до СВО ПДАБА 191мн-2022):

РН07. Здійснювати проектне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проектів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів.

РН17. Викладати спеціальні навчальні дисципліни з архітектури та містобудування у закладах вищої освіти, інтерпретувати інновації в галузі, щоб передавати такі знання студентам.

РН18. Дотримуватись правил професійної та академічної етики і доброчесності в галузі архітектури та містобудування, основних засад авторського права.

РН24. Аналізувати нормативні документи з питань організації і функціонування української вищої школи, порівнювати системи вищої освіти різних країн, впроваджувати дієві методики навчання студентів.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи					
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна.	6	2			4
Тема 2. Викладач закладу вищої освіти як суб'єкт навчально-виховного процесу. Студент як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності.	12	4			8

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Тема 3. Дидактичні основи процесу навчання у вищій школі.	6	2			4
Тема 4. Інноваційні пошуки в сучасній дидактиці вищої школи.	12	4			8
Тема 5. Теорія виховання у ЗВО.	6	2			4
Тема 6. Педагогічні основи самостійної роботи студента.	6	2			4
Тема 7. Організація науково-дослідної роботи студентів.	12	4			8
Тема 8. Історичні аспекти педагогіки вищої школи (XVI-XIX ст.). Вища школа і педагогічна думка України у XX – на початку XXI століття.	12	4			8
Тема 9. Порівняльна характеристика систем вищої освіти в Україні і за кордоном (США, ЄС, країни Азії): нормативно-правові аспекти.	12	4			8
Тема 10. Академічна доброчесність як невід’ємна складова сучасної вищої освіти.	6	2			4
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. Наукова організація праці викладача ЗВО.	1 – [5.1, 1; 5.1, 5]
2. Загальна характеристика і класифікація здобувачів вищої освіти.	2 – [5.1, 3; 5.1, 6]
3. Права і обов'язки студентів сучасних ЗВО.	3 – [6, 3]
4. Типологія суб'єктів педагогічного процесу у ЗВО.	4 – [5.1, 3; 5.1, 5; 5.1, 6]
5. Загальна характеристика педагогічного процесу у ЗВО.	5 – [5.1, 1; 5.1, 5; 5.1, 7]
6. Технічні засоби навчання у сучасних ЗВО.	6 – [5.1, 1; 5.1, 2; 5.1, 7]
7. Тенденції розвитку української педагогічної думки періоду незалежності.	7 – [5.1, 1; 5.2, 7]
8. Професійні деформації викладачів та шляхи їх попередження.	8 – [5.2, 2, 3, 6]
9. Сучасні технології навчання: аналіз застосування у ПДАБА.	9 – [5.2, 6, 7; 5.1, 2; 5.1, 4]

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА/АБО ГРУПОВИХ ЗАВДАНЬ

Портфоліо виконується на одну із запропонованих тем: «Я – здобувач вищої освіти» / «Я – майбутній фахівець у сфері...». Також можливе складання портфоліо курсу

(як збірки творчих (науково-дослідних) досягнень під час вивчення дисципліни, що підтверджують формування предметних компетентностей студента).

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1 «Педагогіка вищої школи» містить усі види діяльності студентів за навчальним планом.

Поточний контроль складається з:

1. Тестування – максимальнo 100 балів.
2. Конспект самостійно опрацьованих питань – максимальнo 50 балів.
3. Підготовка портфоліо на визначену тему – максимальнo 80 балів.
4. Укладання інтелект-карт з питань курсу – максимальнo 100 балів.

Градація оцінювання зумовлена складністю завдань (згідно з таксономією цілей і результатів навчання, розроблених Б.Блумом).

Підсумкова оцінка виставляється як середньоарифметична між 1 і 2 (або 1 і 3; або 1 і 4).

Тестування є обов'язковим видом контролю для усіх здобувачів освіти, яке передбачене як складова підсумкового оцінювання.

Упродовж семестру здобувачі виконують самостійну роботу за вільно обраним видом завдання (2 або 3 або 4), самостійно визначаючи для себе складність завдань, оскільки педагогічна технологія диференційованого навчання студентів передбачає виконання диференційованих завдань у відповідності до їхніх можливостей.

Тестування

Тести складені за двома рівнями складності, тому оцінювання 1-10 завдання (з вибором однієї правильної відповіді) здійснюється по 5 балів, завдання 11-15 (з вибором кількох правильних відповідей) по 10 балів. Разом 100 балів.

Конспект самостійно опрацьованих питань

Оцінюється за 50-бальною шкалою.

41-50 балів: студент опрацював усі 8 питань, винесених на самостійне опрацювання, ретельно законспектувавши основні визначення, виокремивши основні проблеми, підсумувавши кожне питання.

31-40 балів: студент законспектував 7 (або більше) питань, але із незначними прогалинами матеріалу та не зробив висновків.

21-30 балів: студент законспектував 5-6 (або більше) питань із значними скороченнями матеріалу.

11-20 балів: студент законспектував 4-5 (або більше) питань, винесених на самостійне опрацювання, написані із значними пропусками матеріалу, визначень, проблематики тощо.

1-10 балів: студент законспектував 1-3 (або більше) питання, опрацював матеріал дуже неуважно, з пропусками понять, плутаниною визначень.

Портфоліо

Основними критеріями оцінки портфоліо, з якими мають бути ознайомлені студенти:

- 1) наявність творчо оформленої обкладинки, що відображає особистість та інтереси студента як (майбутнього) фахівця;
- 2) акуратність заповнення;
- 3) структурність матеріалу;
- 4) творче оформлення матеріалу;
- 5) висновки, що відображають міркування студента щодо проблемних моментів та пропозиції щодо удосконалення змісту підготовки фахівців.

Оцінюється за 80-бальною шкалою.

61-80 балів: студент творчо підійшов до укладання портфоліо на запропоновану тему, структурував підготовлений матеріал, підібрав якісні матеріали для наповнення портфоліо, підсумував портфоліо власними логічними висновками.

41-60 балів: студент підготував портфоліо, але не структурував його, із незначними прогалинами матеріалу та не зробив чітких висновків.

21-40 балів: портфоліо містить менше половини матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, наявні значні пропуски понять, не розкрита проблематика питань тощо.

1-20 балів: студент опрацював матеріал дуже не уважно, із значними пропусками понять, педагогічних категорій тощо.

Інтелект-карти обраних тем

Оцінюється за 100-бальною шкалою.

91-100 балів: студент не тільки засвоїв і виклав через інтелект-карти програмний матеріал, але й поглибив його в процесі самоосвіти шляхом опрацювання додаткових питань;

71-90 балів: студент творчо підійшов до укладання інтелект-карт, структурував пройдений матеріал, виявив причинно-наслідкові зв'язки, підсумував кожну тему власними висновками.

46-70 балів: студент підготував інтелект-карти тем, але недостатньо наповнив їх, із незначними прогалинами матеріалу та не зробив висновків.

21-45 балів: інтелект-карти містять менше половини матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, наявні значні пропуски понять та відсутня логіка їх укладання тощо.

1-20 балів: студент опрацював матеріал незадовільним чином, з пропусками визначень, плутаниною термінів.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок відпрацювання пропущених занять: студент конспектує пропущену лекцію та складає її в години консультацій викладача.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; □ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Дотримуємося Положення про

запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. Основна

1. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В.А. Гладуш, Г.І. Лисенко. – Д.: Акцент ПП, 2014. – 416 с.
2. Теорія і методика викладання в сучасній вищій школі / Галина Євсєєва, Галина Лисенко. - Дніпро: ПДАБА, 2020. - 154 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. – К.: Центр навч. літер., 2006. – 384 с.
4. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. – 224 с.
5. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. – К.: Центр навч. літ., 2009. – 472 с.
6. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд. Р.І. Хмельюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. – К.: Знання, 2007. - 495 с.
7. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с. <http://surl.li/bkdgz>

5.2. Допоміжна

1. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Педагогіка вищої школи» для студентів ступеня магістра спеціальностей 192 «Будівництво та цивільна інженерія», 292 «Міжнародні економічні відносини», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 071 «Облік і оподаткування», 073 «Менеджмент» та 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Лисенко Г. І. – Дніпро: ПДАБА, 2021. – 16 с.
2. Лисенко. Г.І. Шляхи підвищення професійно-педагогічної компетентності викладачів сучасних закладів вищої технічної освіти // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Педагогічні науки. Зб. наук. пр. / Ред. кол. : Смолюк І.О. (гол. ред.) та ін. – Луцьк: ПП Іванюк, 2018. – Вип. 2 (375). – С. 120-127.
3. Лабораторія педагогічної майстерності викладача як інтегративна складова сучасного технічного закладу вищої освіти / Євсєєва Г. П., Лисенко Г.І., Федіна В. Г. // Вісник ПДАБА. – 2018. – №1. – С. 96-103.
4. Підготовка фахівців до викладацької діяльності у технічних вишах України в 1920-30 роках // Вісник післядипломної освіти: збірник наукових праць. – Вип. 6 (35). Серія «Педагогічні науки». – К.: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – С. 110-126. Видання індексується в IndexCopernicus, Infobaseindex, Impact Factor, Academic Resource Index, Cite Factor, Google Scholar. ISSN 2218-7650, ID 47812
5. Лисенко Г.І. Педагогіка вищої школи в системі професійної підготовки магістрів технічного профілю // УПЖ. - 2020. - №4. - С. 150-161. ISSN 2411-1317 <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2020-4>

6. Лисенко Г. Теорія і практика педагогічної підготовки викладачів технічних закладів вищої освіти України: історико-педагогічний та історіографічний аспекти // Педагогічне проектування в сучасній освіті: дидактичний і виховний аспект : колективна монографія / за заг. ред. Пушкарьової Т.О. Київ : ТОВ НВП «Росток А.В.Т.», 2021. 124 с. – С. 79-94. ISBN 978-617-512-284-6

7. Strelnyk, O. ., Kosarevska, R. ., Lysenko , G. ., Kampi, Y. ., & Golovchak , N. (2023). The use of pedagogical technologies for the organization of the educational process in institutions of higher education. Revista Eduweb, 17(1), 197–208. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.01.19>

<https://revistaeduweb.org/index.php/eduweb/article/view/508> (Web of Science)

8. Mosiienko, H. ., Tarasenko, A. ., Lysenko, G. ., Malaniuk, N. ., & Kalyniuk, A. (2023). Building research competence of students of technical majors in the context of distance education. Revista Eduweb, 17(3), 146–159.

<https://www.revistaeduweb.org/index.php/eduweb/article/view/555>

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Віртуальний читальний зал ДВНЗ ПДАБА <http://surl.li/bkdgz>
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/>
3. Закон України про вищу освіту, 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) <https://naqa.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>
6. Сервер Верховної Ради України <http://portal.rada.gov.ua/>
7. Національний інформаційний центр академічної мобільності ENIC UKRAINE <http://enic-ua.net/index.php/ua/>
8. Сайт Національної академії педагогічних наук України <http://naps.gov.ua/ua/iccr/>

Розробник(и)

_____ (підпис)

(Галина ЄВССЄВА)

_____ (підпис)

(Галина ЛИСЕНКО)

Гарант освітньої програми

_____ (підпис)

(Олександр ХАРЛАН)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
українознавства, документознавства та інформаційної діяльності

Протокол від « 28 » 08 2023 року № 1

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

(Олена БАРАННИК)